

ПЕТАК 3. СЕДМИЦЕ ПОСТА

22(09).МАРТ

+СВЕТИХ 40 МУЧЕНИКА У СЕВАСТИЈИ.

+СВЕТИХ 42 НОВОМУЧЕНИКА МОМИШИЋА.

ЛИТУРГИЈА ПРЕЂЕОСВЕЋЕНИХ ДАРОВА

Свештеник: Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Певница: Амин.

Ђакон улази у свети олтар, а свештеник стојећи пред светим Престолом, чита тихо молитве вечерња, зване светилничне (почевши од четврте):

Молитва 4: "Ти кога Свете Силе..."

Молитва 5: "Господе, Господе, Ти све држиш..."

Молитва 6: "Боже велики и чудесни..."

Молитва 7: "Боже велики и вишњи..."

Ходите, поклонимо се Цару нашем Богу! **(поклон)**

Ходите, поклонимо се и припаднимо Христу, Цару нашем Богу! **(поклон)**

Ходите, поклонимо се и припаднимо самоме Христу, Цару и Богу нашем! **(поклон)**

Псалам 103. svetosavije.org/casodov/14/

Благосиљај, душо моја, Господа. Господе, Боже мој, узвеличао се јеси веома. У славу и величанство обукао се јеси, светлошћу као хаљином одеваш се; Простираш небо као кожу, водама покриваши висине његове. Поставио си облаке за подножје Своје, ходиш на крилима ветрова. Ти чиниш Анђеле Своје духовима, и служитеље Своје пламеном огњеним. Утврдио си земљу на темељима њеним, неће се поколебати до века; Бездан је као хаљина ограч њен, и на горама воде се заустављају. Оне беже од заповести Твоје, и уздрхте од гласа грома Твога. Узлазе на планине и силазе у долине, на место које си им одредио. Границу си поставио коју неће прећи, нити ће се вратити да поплаве земљу. Ти изводиш изворе у долинама, између планина протичу воде. Оне напајају све звери польске,

очекују је јелени за жеђ своју. Птице небеске крај њих се настањују, и између стена чују се гласи (њихови). Напајаш горе са висина Своих, наситиће се земља од плодова дела Твоих. Чиниш да трава расте за стоку, и зелен на службу људима, да произведу хлеб из земље, и хлеб срце човека укрепљује; да уљем улепша лице своје, и вино весели срце човека. Наситиће се (влагом) дрвеће пољско, и кедри Ливански које си засадио. Тамо ће птице гнезда (своја) свити, и родино обиталиште предводи их. Горе високе дао си јеленима, стена је прибежиште зечевима. Створио си месец да показује време, сунце познаје залазак свој. Простираш таму, и настаје ноћ, и у њој излазе све звери шумске, лавићи што ричу и грабе, и своју храну од Бога траже. А кад се сунце роди, сакупљају се, и одлазе да легну у легла своја. Тад излази човек на дело своје, и на посао свој до вечера. Како су величанствена дела Твоја, Господе! Све си премудрошћу створио; испуни се земља творевине Твоје. Ено га море велико и пространо, тамо су гмизавци којима броја нема, животиње мале и велике. Тамо лађе плове, и кит онај кога си створио да се игра у њему. Све од Тебе очекује да им дајеш храну на време; кад им даднеш, они се окупљају. Кад отвориш руку Твоју, све и сва се испуњује добротом. А када лице Своје окренеш, смуте се (и колебају); кад им одузмеш дах, они нестају, и у прах се свој враћају. Кад им пошаљеш Духа Твога, опет се изграђују, и (тако) обнављаш лице земље. Нека је довека слава Господња, радоваће се Господ делима Својим. Он Који погледа на земљу и чини да се тресе; Који се дотиче гора, и оне се диме. Певаћу Господу у животу моме, псалмопојаћу Богу моме докле постојим. Њему ће бити угодна молитва моја, и ја ћу се радовати Господу (своме). Нека нестану са земље безбожници, тако да их више не буде. Благосиљај, душо моја, Господа.

И опет: Сунце познаје залазак свој. Простираш таму и настаје ноћ. Како су величанствена дела Твоја, Господе! Све си премудрошћу створио.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (поклон)

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (поклон)

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (поклон)

Након завршетка псалма велика јектенија

Ђакон: У миру Господу се помолимо... (Велика јектенија)

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За мир свега света, за непоколебљивост светих Божијих Цркава, и сједињење свих, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божијим улазе у њега, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За најсветијег Патријарха (или високопреосвештенога Митрополита, или преосвештеног Епископа) нашег (име), за часно презвитерство, у Христу ђаконство, за сав клир и верни народ, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За благоверни и христольубиви род наш и за Православне Хришћане, да им Господ Бог помогне и да одоле сваком непријатељу и противнику, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За овај град (или: за ово село; за свету обитељ ову), за сваки град, крај и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За оне који плове, за путнике, болеснике, паћенике и сужње, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Ђакон: Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну владичицу нашу Богородицу и приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник тихо говори молитву Првог антифона: "Господе сажаљиви и милостиви..."

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

++++++

Читач: Чита Први антифон 18. катизме (Псалми 119-123):

Псалам 119.

Ка Господу завиках у невољи својој, и услиши ме. Господе! избави душу моју од уста лажљивијех и од језика лукавога. Шта ће Ти дати и шта ће Ти принијети језик лукави? Он је као оштре стријеле у јакога, као угљевље смреково. Тешко мени кад сам туђин код Месеха, живим код шатора Кидарских. Дуго је живјела душа моја с онима који мрзе на мир. Ја сам миран; али кад станем говорити у њих је рат.

Псалам 120.

Подижем очи своје ка горама, одакле ми долази помоћ. Помоћ је мени од Господа, Који је створио небо и земљу. Неће дати да попузне нога твоја; не дријемље Чувар твој. Гле, не дријемље и не спава Чувар Израиљев. Господ је Чувар твој, Господ је сјен твој, Он ти је с десне стране. Дању те неће сунце убити ни мјесец ноћу. Господ ће те сачувати од свакога зла, сачуваће душу твоју Господ. Господ ће чувати улазак твој и излазак твој, одсад и довијека.

Псалам 121.

Обрадовах се кад ми рекоше: хајдемо у дом Господњи! Ево, стоје ноге наше на вратима твојим, Јерусалиме! Јерусалим је изидан, као град сливен у једну зграду. Онамо иду племена, племена Господња, по наредби Израиљевој да славе име Господње. Ондје стоје пријестоли судски, пријестоли дома Давидова. Иштите мира Јерусалиму; нека буде добро онима који љубе Тебе! Нека буде мир око зидова твојих, и честитост у дворима Твојим! Ради браће своје, и пријатеља својих говорим: мир ти! Ради дома Господа Бога нашега желим ти добро.

Псалам 122.

К Теби подижем очи своје, Који живиш на небесима! Као што су очи слугама упрте у руку господара њиховијех, као очи слушкињине у руку госпође њезине, тако су очи наше у Господа Бога нашега, док се смилује на нас. Смилуј се на

нас, Господе, смилуј се на нас, јер смо се довољно напитали срамоте; Довољно се напитала душа наша руга од поноситијех, и срамоте од охолијех.

Псалам 123.

Да није био Господ с нама, нека рече Израиль, Да није био Господ с нама, кад људи усташе на нас, Живе би нас пруждри, кад се распали гњев њихов на нас; Потопила би нас вода, ријека би покрила душу нашу; Покрила би душу нашу силна вода. Благословен Господ, Који нас не даде зубима њиховијем да нас растржу! Душа се наша избави као птица из замке ловачке; замка се раскиде, и ми се избависмо. Помоћ је наша у имену Господњем, Који је створио небо и земљу.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (**поклон**)

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (**поклон**)

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (**поклон**)

По завршеном антифону, ђакон говори Малу јектенију.

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник тихо говори молитву Другог антифона: "Господе, нemoј нас у јарости твојој прекорити..."

Свештеник: Јер је твоја моћ, и твоје је царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

++++++

Читач: Чита други антифон 18. катизме (Псалми 124-128):

За то време, свештеник дигне свето Јеванђеље и стави га иза антиминса усправно, лицем према себи.

Затим развија антиминс, одлази и узима свети дискос са Предложења и ставља га на развијени антиминс.

По завршеном антифону, ђакон говори Малу јектенију.

Псалам 124.

Ко се узда у Господа, он је као гора Сион, не помијеша се, остаје довијека. Око Јерусалима су горе, и Господ је око народа својега одсад и довијека. Јер неће остати скиптар

безбожнички над дијелом праведничким, да не би праведници пружили руке своје на безакоње. Учини, Господе, добро добрима и онима који су права срца. А који сврђу на криве путе, отјераће Господ с онима који чине безакоње.

Псалам 125.

Кад враћаше Господ робље Сионско, бијасмо као у сну. Тада уста наша бијаху пуна радости, и језик наш пјевања. Тада говораху по народима: велико дјело чини Господ на њима. Велико дјело чини Господ на нама; развеселисмо се. Враћај, Господе, робље наше, као потоке на сасушену земљу. Који су са сузама сијали, нека жању с пјевањем. Иде и плаче који носи сјеме да сије; поћи ће с пјесмом носећи снопове своје.

Псалам 126.

Ако Господ неће градити дома, узалуд се муче који га граде; ако неће Господ чувати града, узалуд не спава стражар. Узалуд раните, доцкан лијежете, једете хљеб уморни; миломе својему он даје сан. Ево наслједства од Господа: дјеца, пород је дар од њега. Што су стријеле у руци јакоме, то су синови млади. Благо човјеку који је њима напунио тул свој! Неће се осрамотити кад се стану разговарати с непријатељима на вратима.

Псалам 127.

Благо свакоме, који се боји Господа, који ходи путовима Његовијем! Јер ће јести од трудова руку својих. Благо теби, и добро ти је. Жена је твоја као родна лоза усрд дома твојега; синови твоји као гране маслинове око стола твојега. Гле, тако ће бити благословен човјек који се боји Господа. Благословиће те Господ са Сиона, и гледаћеш добро Јерусалимско у све дане живота својега; Видјећеш синове у синова својих. Мир Израиљу!

Псалам 128.

Много ми досађиваше од младости моје нека рече Израиљ, Много ми досађиваше од младости моје, али ме не свладаше. На леђима мојим ораше орачи, и водише дуге бразде своје. Господ је праведан; исијече конопце

безбожничке. Постидјеће се, одбиће се сви који ненавиде Сион. Биће као трава на крововима, која се сасушује прије него се почупа, Од које неће жетелац напунити руке своје, нити наручја својега везилац; И који пролазе неће рећи: "Благослов Господњи на вама! благосиљамо вас именом Господњим."

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. ([поклон](#))

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. ([поклон](#))

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. ([поклон](#))

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну владичицу нашу Богородицу и приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник тихо говори молитву Другог антифона: "Господе Боже наш, опомени се нас..."

Свештеник: Јер си благ и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

+ + + + + + +

Читач: Чита трећи антифон 18. катизме (Псалми129-133):

За то време свештеник метанише пред светим Престолом, узима из кивота свети Агнец, и ставља Га пажљиво и побожно на свети дискос.

По завршеном антифону, ђакон говори Малу јектенију.

Псалам 129.

Из дубине вичем к Теби, Господе! Господе! чуј глас мој. Нека пазе уши Твоје на глас мољења мојега. Ако ћеш на безакоње гледати, Господе: Господе, ко ће остати? Али је у Тебе праштање, да би Те се бојали. Чекам Господа; чека душа моја; уздам се у ријеч Његову. Душа моја чека Господа већма него страже јутарње, које страже јутром. Нека чека Израиљ Господа; јер је у Господа милост, и велик је у Њега откуп. И он ће откупити Израиља од свијех безакоња његовијех.

Псалам 130.

Господе! не надима се срце моје, нити се узносе очи моје; нити идем на велико, ни на оно што је више од мене.

Смјеран сам и кротак душом својом, као дијете крај матере; као дијете душа је моја у мени. Нек се узда Израиль у Господа одсад и довијека.

Псалам 131.

Опомени се, Господе, Давида и све смјерности његове, Како се кунијаше Господу, и завјетоваше Богу Јаковљеву: „Нећу ући у шатор дома својега, нити ћу лећи на постельју одра својега; Нећу дати сна очима својима, ни вјећама својима дријема; Док не нађем мјеста Господу, стана Богу Јаковљеву.” Ево, чусмо да је у Јефремовој земљи, нађосмо га на пољима Киријат-Јаримским. Ућимо у стан његов, поклонимо се подножју ногу Његовијех. Стани, Господе, на почивалишту Својем, ти и ковчег силе Твоје. Свештеници Твоји нек се обуку у правду, и свеци Твоји нек се радују. Ради Давида слуге Својега немој одвратити лица од помазаника Својега. Закле се Господ Давиду у истини, од које неће отступити; од порода твојега посадићу на пријестолу твојему. Ако синови твоји ушчувају завјет Мој и окривења Моја којима ћу их научити, онда ће и синови њихови довијека сједјети на пријестолу свом. Јер је изабрао Господ Сион, и омиље му живјети на њему. Ово је почивалиште Моје увијек, овдје ћу се насељити; јер Ми је омиљело. Храну ћу његову благословити, ниште његове насытићу хљеба. Свештенике ћу његове обући у спасење, и свети ће се његови радовати. Ту ћу учинити да узрасте рог Давиду, поставићу видјело помазанику Својему. Непријатеље ћу његове обући у срамоту; а на њему ће цвјетати вијенац његов.

Псалам 132.

Како је лијепо и красно кад сва браћа живе заједно! Као добро уље на глави, које се стаче на браду, браду Аронову, које се стаче на скут од хаљине његове; Као роса на Ермону, која слази на горе Сионске. Јер је ондје утврдио Господ благослов и живот довијека.

Псалам 133.

Сад благосиљајте Господа, све слуге Господње, које стојите у дому Господњем ноћу. Подигните руке своје к светињи, и благосиљајте Господа. Благословиће те са Сиона Господ, Који је створио небо и земљу.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. ([поклон](#))

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. ([поклон](#))

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. ([поклон](#))

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну владичицу нашу Богородицу и приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник: Јер си ти Бог наш, Бог који милује и спасава, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Народ: "Господе, завапих Теби..."

Свештеник прима кадионицу и окади свети Хлеб (освећен на прошлој Литургији) и свети Престо унаоколо.

Затим метанише три пута пред светим Хлебом, па кад се почну певати стихови: "Положи, Господе...", стави свети дискос са светим Хлебом себи на главу држећи га обема рукама, и идући полагано око светог Престола, преноси га пажљиво и побожно на Предложење.

Ђакон иде испред свештеника са свећом и кади, појци и народ певају тихо стихове, и сав народ и појци тада клекну на земљу.

Свештеник стави свети дискос на Предложење, улије у свети путир вино и воду, и покрива дискос и путир покривачима, кадећи их, али не говорећи ништа, изузев на kraју, при стављању воздуха: "Молитвама светих Отаца наших, Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј нас. Амин."

Окадивши Пређеосвећене Дарове на Предложену, свештеник се враћа светом Престолу, савија антиминс, а ђакон кади свети Престо, олтар и сав храм. Кад се запева: "Слава...", отварају се царске двери, и на: "И сада и увек..." свештеник и ђакон чине Вход са кадионицом.

Ако се на Литургији чита Јеванђеље, а то бива на празник Обретења главе Св. Јована Претече, на дан Светих Четрдесет Мученика, на храмовни празник, као и у прва три дана Велике недеље, онда се Вход врши са Јеванђељем.

За време входа, свештеник чита молитву: "У вече, и ујутро, и у подне хвалимо..."

Гóсподи, воззвáх, глас 7:

Гóсподи, воззвáх к Тебé, услы́ши мя. / Услы́ши мя, Гóсподи.	Господе, Тебе зовем, услиши ме. Услиши ме, Господе.
---	---

<p>Гóсподи, воззвáх к Тебé, услýши мя: / вонмí глáсу молéния моегó, / внегдá воззвáти ми к Тебé. / Услýши мя, Гóсподи.</p>	<p>Господе, Тебе зовем, услиши ме; чуј глас мольења мога, када вапим теби. Услиши ме, Господе.</p>
<p>Да испráвится молýтва моя, / эко кадíло пред Тобóю, / воздеýние рукý моéю / - жéртва вечéрняя. / Услýши мя, Гóсподи.</p>	<p>Нека се уздигне молитва моја, као кад пред лице Твоје; уздизање руку мојих - жртва вечерња. Услиши ме, Господе.</p>

КЛЕЧЕЊЕ

И стихови по реду:

<p>Положи, Господи, хранение устом моим, и дверь ограждения о устнах моих.</p>	<p>Постави, Господе, стражу устима моим, и дверь ограде око усана моих.</p>
<p>Не уклони сердце мое в словеса лукавствия, непещевати вины о грехах,</p>	<p>Не допусти срце моје у речи лукаве, да измишља изговоре за грехе,</p>
<p>с человеки делающими беззаконие, и не сочтуся со избранными их.</p>	<p>са људима који чине безакоња, и нећу се дружити са избранима њиховим.</p>
<p>Накажет мя праведник милостию и обличит мя, елей же грешнаго да не намастит главы моея,</p>	<p>Покараће ме праведник са милошћу, и изобличиће ме; а уље грешника да не намасти главу моју.</p>
<p>яко еще и молитва моя во благоволениих их. Пожерты быша при камени судии их:</p>	<p>Јер је и молитва моја против воље њихове - расуше се низ камење моћници њихови.</p>
<p>услышатся глаголи мои, яко возмогоша. Яко толща земли проседеся на земли, расточишася кости их при аде.</p>	<p>Чуће речи моје као угодне; као што се грумен земље просу по земљи, расуше се кости њихове до пакла.</p>

Яко к Тебе, Господи, Господи, очи мои: на Тя уповах, не отыми душу мою.	Јер Теби, Господе, Господе, управих очи моје; у Тебе се уздах, не одбаци душу моју.
Сохрани мя от сети, юже составиша ми, и от соблазн делающих беззаконие.	Сачувај ме од мреже коју ми поставише, и од замке оних који чине безакоња.
Падут во мрежу свою грешницы: един есмь аз, дондеже прейду.	Пашће у мрежу своју грешници, а ја једини остадох докле не прођох.

Псалам 141.

Гласом моим ко Господу воззвах, гласом моим ко Господу помолихся.	Гласом мојим завапих ка Господу, гласом мојим ка Господу се помолих.
Пролију пред Ним моление моје, печаль моју пред Ним возвещу.	Излићу пред Њим молитву моју, жалост моју пред Њим објавићу.
Внегда исчезати от мене духу моему: и Ты познал еси стези моя:	Кад ишчезава дух мој из мене, Ти си познао стазе моје.
на пути сем, по немуже хождах, скрыша сеть мне.	На путу овоме по којем ходих, они ми поставише замку.
Смотрях одесную и возглядах, и не бе знай мене: погибе бегство от мене, и несть взыскай душу мою.	Гледах надесно и разгледах, и не беше никога ко ме познаје. Нестаде уточишта за мене, а нико не мари за душу моју.
Воззвах к Тебе, Господи, рех: Ты еси упование мое, часть моя еси на земли живых.	Виках Теби, Господе, и рекох: Ти си Нада моја, удео си мој на земљи живих.
Вонми молению моему, яко смирихся зело,	Послушај молитву моју, јер се понизих веома.
избави мя от гонящих мя, яко укрепиша паче мене.	Избави ме од гонитеља мојих, јер се утврдише већма од мене.

На 10 стихире:

Изведи из темніцы душу мою, исповедатися імени Твоему.

Изведи из тамнице душу моју, да бих исповедао Име Твоје.

СТИХИРЕ – ТРИОД, СУБОТА ТРЕЂА ВЕЛИКОГ ПОСТА - ГЛАС 7.

Глас 7: Као блудни син удаљих се Господе од твоје благодати, и расточих богатство твоје доброте, али теби притичем Милостиви, и теби Боже вапијем: сагреших, помилуј ме.

Менé ждут прáведницы, доñдеже воздáси мне.

Мене чекају праведници докле ми не узвратиш.

Глас 7: Као блудни син удаљих се Господе од твоје благодати, и расточих богатство твоје доброте, али теби притичем Милостиви, и теби Боже вапијем: сагреших, помилуј ме.

На 8: Псалам 129.

Из глубинý воззвáх к Тебé, Гóсподи, Гóсподи, услы́ши глас мой.

Из дубине вичем Теби, Господе, Господе, услиши глас мој.

СТИХИРЕ - СВЕТИХ МОМИШИЋКИХ НОВОМУЧЕНИКА - ГЛАС 8:

Насљедници Божијега Царства, истински свједоци православне вјере, мудрошћу прослављени и разумом духовним укријепљени, свештеномученици Момишићки, дивни и достојни пастири стада Христовог, за истину положивши животе, радујте се са хоровима мученика и ангела, кличући име Господње.

Да бўдут ўши Твой
внёмлюще глáсу молéния
моего.

Да буду уши Твоје пажљиве
на глас мольења мојега.

Богоглаголивог псалмопојца Давида глас у земљи Светога Саве зачу се данас, јер се небеса зарадоваше страдању вашем, дивни свештемомученици и невиних четрдесеторо ђака, крв ваша многоцјена попут сјемена најблиставијег, освешта родни крај угодника преславног Симеона, Богом прослављеног мироточца.

На 6:

Áще беззакóния нázриши,
Гóсподи, Гóсподи, кто
постойт? Яко у Тебé
очишќение есть.

Ако на безакоња будеш
гледао, Господе, Господе, ко
ће опстati? Јер је у Тебе
очишћење.

Рјечне пасхе Христове учесници, наследници добара небеских,
похвала многих достојни угодници, оци наши
свештеномученици момишићки, не престајте са светима заступати
нас недостојне пред престолом Господњим.

Íмене ráди Твоегó
потерpéх Тя, Гóсподи,
потерpé душá мой в слóво
Твоé, уповá душá мой на
Гóспода.

Ради Имена Твога очекивах
Те, Господе; очекиваше
душа моја Реч Твоју, поузда
се душа моја у Господа.

Мила дјеци, ђаци момишићке школе, учећи науке земне
изучисте науку вјечности, јер се уподобисте светим
мученицима о којима од благочестивих учитеља својих слушасте,
постајући свједоци дивни Учитеља Вјечнога.

На 4:

От ст्रáжи ўтренния до нόщи, от ст्रáжи ўтренния да уповáет Изráиль на Гóспода.	Од страже јутарње до ноћи, од страже јутарње да се узда Израиљ на Господа.
---	--

СТИХИРЕ - СВЕТИХ 40 МУЧЕНИКА У СЕВАСТИЈИ – ГЛАС 2:

Светих Четрдесет Мученика Севастијских - У радосној нади трпећи муке које су их снашле, један другоме су говорили: свети мученици не скидамо одела него старог човека; Зима је велика али је рај сладак, патње су у леду, али је слатка награда, не клонимо, о војници, него за кратко потримо, да би се венцима победе овенчали од Христа Бога, и Спаса душа наших.

Я́ко у Гóспода мýлость, и мнóгое у Негó избавléние, и Той избáвит Израиля от всех беззакóний егó.	Јер је у Господа милост, и много је у Њега избављење, и Он ће избавити Израиља од свих безакоња његових.
---	--

Светих Четрдесет Мученика Севастијских - Скинувши своју одећу, ушли су без страха у ледено језеро, и један другом говорили: свети мученици, за рај који смо изгубили, не поштедимо трулежну одећу, у коју смо у давнини због змије одевени, зато сада свуцимо њу ради васкрсења свога, и занемаримо лед који нас стеже и презримо своја тела, да би нас венцима победе овенчао Христос Бог и Спаситељ душа наших.

На 2:

Хвалите Господа вси языцы,
похвалите Его вси людие.

Хвалите Господа сви
народи, похвалите Њега сва
племена.

Светих Четрдесет Мученика Севастијских - Скинувши
своју одећу, ушли су без страха у ледено језеро, и
један другом говорили: свети мученици, за рај који
смо изгубили, не поштедимо трулежну одећу, у коју
смо у давнини због змије одевени, зато сада свуцимо
њу ради васкрсења свога, и занемаримо лед који нас
стеже и презримо своја тела, да би нас венцима
победе овенчао Христос Бог и Спаситељ душа наших.

Яко утвердијся мілост Его
на нас, и истина Господня
пребываєт во век.

Јер се утврди милост
Његова на нама, и истина
Господња остаје до века.

Светих Четрдесет Мученика Севастијских - Гледајући на
муке као на блаженство, и хитајући у ледено језеро
као у бању, говораху свети мученици: не бојмо се
часа зиме, него бежимо од огња Геене; нека нам буду
ноге уништене да бисмо се вечно радовали, нека нам
и руке одпадну, али нека оду ка Господу, и не
поштедимо своју смртну природу, него смрт
пожелимо, да би нас венцима победе овенчао
Христос Бог и Спаситељ душа наших.

Сла́ва Отцú и Сы́ну и
Святóму Духу,

Слава Оцу и Сину и Светоме
Духу,

Светих Четрдесет Мученика Севастијских - У радосној нади трпећи муке које су их снашле, један другоме су говорили: свети мученици не скидамо одела него старог човека; Зима је велика али је рај сладак, патње су у леду, али је слатка награда, не клонимо, о војници, него за кратко потрпимо, да би се венцима победе овенчали од Христа Бога, и Спаса душа наших.

И ныне и прйсно и во вёки веков. Амйнь.	И сада и увек и у векове векова. Амин.
---	--

Богородичан - из Октоиха – глас 5:

У Црвеном Мору некада беше описана слика неискусобрачне невесте, тамо Мојсеј разделитељ воде а овде Гаврило слуга чудеса, онда дубину пређе неоквашено Израиљ, а сада Христа роди безсемено Ђева; море по проласку Израиља остале непроходно а непорочна по рађању Емануила остале непромењена. Ти који јеси остао си исти и људима се јавио као Човек Боже, смилуј се на нас.

Ђакон: Благослови, владико, свети Вход.

[Свештеник благосиљајући према истоку, говори тихо: "Благословен Вход..."](#)

Ђакон: Премудрост, смерно стојмо!

Певница: Иисусе Христе, Светлости тиха, свете славе безсмртнога Оца Небескога, Светога Блаженога; дочекавши залазак сунца и видевши светлост вечерњу, певамо Оца Сина и Светога Духа, Бога; достојан си да у сва времена будеш слављен гласовима радосним, Сине Божији, Ти живот дајеш; зато Те свет слави.

[Кад свештеник и ђакон уђу у свети олтар, поставља се на царске двери свећњак са свећом, а ђакон окачи кадионицу о свећњак.](#)

Свештеник: Пазимо. Мир свима.

Читач: И духу твоме.

Свештеник: Премудрост.

Читач: Прокимен, псалам 59, глас 4: Дај нам помоћ у невољи, и сујетно је спасење људско.

ПЕВНИЦА или СВЕШТЕНИК: Дај нам помоћ у невољи, и сујетно је спасење људско.

Читач: Боже, одбацио си нас и оборио си нас.

ПЕВНИЦА или СВЕШТЕНИК: Дај нам помоћ у невољи, и сујетно је спасење људско.

Читач: Дај нам помоћ у невољи, /

ПЕВНИЦА или СВЕШТЕНИК: / и сујетно је спасење људско..

Свештеник: Премудрост.

Читач: Читање из Књиге Постања:

Свештеник: Пазимо.

Устави се ковчег седмог месеца дана седамнаестог на планини Аарату.⁵ И вода опадаше све већма до десетог месеца; и првог дана десетог месеца показаше се врхови од брда.⁶ А после четрдесет дана отвори Ноје прозор на ковчегу, који беше начинио;⁷ И испусти гаврана, који једнако одлеташе и долеташе докле не пресахну вода на земљи.⁸ Па пусти и голубицу да би видео је ли опала вода са земље.⁹ А голубица не нашавши где би стала ногом својом врати се к њему у ковчег, јер још беше вода по свој земљи; и Ноје пруживши руку ухвати је и узе к себи у ковчег.¹⁰ И почека још седам дана, по опет испусти голубицу из ковчега.¹¹ И пред вече врати се к њему голубица, и гле, у кљуну јој лист маслинов, који беше откинула; тако позна Ноје да је опала вода са земље.¹² Али почека још седам дана, па опет испусти голубицу, а она му се више не врати.¹³ Шест стотина прве године века Нојевог први дан првог месеца усахну вода на земљи; и Ноје откри кров на ковчегу, и угледа земљу суву.¹⁴ А

другог месеца двадесет седмог дана беше сва земља сува.
^{15.} Тада рече Бог Ноју говорећи: ^{16.} Изађи из ковчега ти и жена твоја и синови твоји и жене синова твојих с тобом; ^{17.} Све звери што су са тобом од сваког тела, птице и стоку и шта год гамиже по земљи, изведи са собом, нека се разиђу по земљи, и нека се плоде и множе на земљи. ^{18.} И изиђе Ноје и синови његови и жена његова и жене синова његових с њим. ^{19.} Све звери, све ситне животиње, све птице и све што се миче по земљи по својим врстама изиђоше из ковчега. ^{20.} И начини Ноје жртвеник Господу, и узе од сваке чисте стоке и од свих птица чистих, и принесе на жртвенику жртве паљенице. ^{21.} И Господ омириса мирис угодни, и рече у срцу свом: Нећу више клети земље с људи, што је мисао срца човечијег зла од малена; нити ћу више убијати све што живи, као што учиних.

Свештеник: Пазимо.

Читач: Прокимен, псалам 60, глас 6: Услиши, Боже, молење моје, пази на молитву моју.

ПЕВНИЦА или СВЕШТЕНИК: Услиши, Боже, молење моје, пази на молитву моју.

Читач: Са крајева земље к теби завапих.

ПЕВНИЦА или СВЕШТЕНИК: Услиши, Боже, молење моје, пази на молитву моју.

Читач: Услиши, Боже, молење моје, /

ПЕВНИЦА или СВЕШТЕНИК: / пази на молитву моју.

Ђакон: Заповедите!

Чтец и сав народ у храму клекну. Свештеник обема рукама узима свећњак са запаљеном свећом и кадионицом, окрене се светом Престолу и чинећи свећњаком крст, говори гласно:

"Премудрост, смерно стојмо!"

Затим се окрене на запад народу и говори гласно:

"Светлост Христова просвећује све."

И оставља свећњак са кадионицом опет на царске двери, а чтец и сав народ устају.

Читач: Читање из Прича Соломонових:

Свештеник: Пазимо.

Уста праведникова износе мудрост, а језик опаки истребиће се.³² Усне праведникove знају шта је мило, а безбожничка су уста опачина.¹ Лажна су мерила мрска Господу, а права мера угодна Му је.² Кад дође охолост, дође и срамота; а у смерних је мудрост³. Праведне води безазленост њихова, а безаконике сатире злoћа њихова.⁴ Неће помоћи богатство у дан гнева, а правда избавља од смрти.⁵ Правда безазленога управља пут његов, а безбожник пада од своје безбожности.⁶ Праведне избавља правда њихова, а безаконици хватају се у својој злoћи.⁷ Кад умире безбожник, пропада надање, и најјаче уздање пропада.⁸ Праведник се избавља из невоље, а безбожник долази на његово место.⁹ Лицемер квари устима ближњег свог; али се праведници избављају знањем.¹⁰ Добру праведних радује се град; а кад пропадају безбожници, бива певање.¹¹ Благословима праведних људи подиже се град, а с уста безбожничких раскопава се.¹² Безумник се руга ближњему свом, а разуман човек ћути.

ПАРИМИЈЕ СВЕТИХ 40.МУЧЕНИКА СЕВАСТИЈСКИХ:

Свештеник: Премудрост.

Читач: Читање из Књиге пророчанства Светог Исаје:

Свештеник: Пазимо.

Тако говори Господ: Сви народи нека се скупе, и нека се саберу племена; ко је између њих напред казао то или нам казао шта је било пре? Нека доведу сведоке своје и оправдају се; или нека чују, и кажу: Истина је. Ви сте моји сведоци, вели Господ, и слуга мој кога изабрах, да бисте знали и веровали ми и разумели да сам ја; пре мене није било Бога нити ће после мене бити. Ја сам, ја сам Господ, и осим мене нема Спаситеља. Ја објавих, и спасох, и напред казах, и никоји туђи бог међу вама, и ви сте ми сведоци, вели Господ, и ја сам Бог. Ја сам од пре него дан поста, и нико не може избавити из моје руке; кад радим, ко ће

смести? Овако говори Господ Избавитељ ваш, Светац Израиљев.

Свештеник: Премудрост.

Читач: Читање из Премудрости Соломонових:

Свештеник: Пазимо.

Душе праведника су у руци Божјој, и неће их се дотаћи невоља. Изгледало је у очима неразумних да су умрли, и сматран је за погибао исход њихов, а одлазак од нас - уништење; они, међутим, пребивају у миру, јер ако су у очима људи и кажњени, нада је њихова пуна бесмртности; и мало намучени, велико ће добро задобити, пошто их Бог испроба и нађе их достојне себе самога; као злато у огњеној пећи испроба их, и као свеплодну жртву прими их. И у вријеме када их посјети засијаће, и као искра у стрњици плануће. Судиће племенима и загосподариће народима, и зацариће се над њима Господ вавијек. Који се у Њега поуздају познаће истину, и вјерни ће у љубави пребивати у Њему, јер благодат и милост је са светима Његовим.

Свештеник: Премудрост.

Читач: Читање из Премудрости Соломонових:

Свештеник: Пазимо.

Праведни ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом Својом заштити их. Узеће за свеоружије ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. обући ће се у окlop правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – светост; пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике: полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, полетеће на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска,

реке ће их потопити нагло. стаће им наступити ветар силен, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата Господа власт, и моћ од Вишњега.

По завршетку паримија:

Свештеник: Мир ти!

Читач: И духу твоме.

Свештеник: Премудрост.

Чтец:

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.

Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздизање руку мојих као принос вечерњи.

За то време свештеник узме кадионицу са свећњака и кади предњу страну светог Престола. Док чтец пева сав народ у храму клечи.

После тога чтец клекне, а појци десне певнице и народ на десној страни храма устану и певају исто (па опет клекну), *а народ на левој страни цркве и појац клече*:

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.

Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздизање руку мојих као принос вечерњи.

Свештеник кади јужну страну светог Престола. Чтец устане и говори стих први (*а сав народ у цркви клечи*)

Чтец - стих први:

Господи, возвах к тебје, услиши мја, вонми гласу мољенија мојего, вњегда возвати ми к тебје.

Господе, к Теби вапим, услиши ме; почуј глас мољења мојега када завапим Теби.

Појци и народ леве стране устају и певају (па опет клекну), *а народ десне стране и појац клече*:

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред

Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те,

тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	уздијање руку мојих као принос вечерњи.
--	---

Свештеник кади источну страну светог Престола. Чтец устане и говори стих други (*а сав народ у цркви клечи*):

Чтец - стих други:

Положи, Господи, храњеније устом мојим, и двер огражденија о устнах мојих.	Постави, Господе, стражу језику моме, и огради уста моја.
--	---

Појци и народ десне стране устају и певају (па опет клекну), *а народ леве стране и појац клече*:

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздијање руку мојих као принос вечерњи.
--	--

Свештеник кади северну страну светог Престола. Чтец устане и говори стих трећи (*а сав народ у цркви клечи*):

Чтец - стих трећи:

Не уклони сердце моје в словеса лукавствија, непшчевати вини о грјесјех.	Не дај срцу моме да застрани на зле помисли, да не измишља изговоре за грехе.
--	---

Појци и народ леве стране устају и певају (па опет клекну), *а народ десне стране и појац клече*:

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздијање руку мојих као принос вечерњи.
--	--

Свештеник одлази светом Предложењу, окади Пређеосвећене Дарове, затим кади и Горње место, а сав народ клечи.

Свештеник тада оставља кадионицу па кад се заврши певање, клекне пред свети Престо и пева (*а сав народ у цркви клечи*):

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју,	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те,
---	--

Затим свештеник устаје и чини три метаније, а сав народ наставља песму, устајући:

воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	уздизање руку мојих као принос вечерњи.
---	--

Онда свештеник и ђакон метанишу три пута пред светим Престолом, говорећи молитву светог Јефрема Сирина:

**"Господе и Владару живота мoga, дух лењости,
мрзовольје, властољубља и празнословља не дај mi.**

**Дух целомудрености, смиrenoумља, трпљења и
љубави, даруј мени, слузи твоме.**

**О, Господе Царе, даруј mi да сагледам своје грехове,
и да не осуђујем брата свога, јер си благословен у векове
векова. Амин."** Истовремено метанишу и сви присутни у храму.

Ђакон: Рецимо сви из све душе, и од свега ума свога, рецимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Господе Сведржитељу, Боже отаца наших, молимо Ти се, услиши и
помилуј.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и
помилуј.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за благоверни христољубиви род наш и за све Православне
Хришћане.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за најсветијега Патријарха (или високопреосвештенога
Митрополита, или преосвештеног Епископа) нашег (име), и за сву у Христу браћу
нашу.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за браћу нашу, свештенике, ђаконе, и за сву у Христу
братство наше.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ако је манастир: Још се молимо за настојатеља ове свете обитељи (име), и за сву у Христу
братство његово. Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за блажене и незаборавне свете патријархе Православне, за
благочестиве цареве и благоверне царице, за осниваче овога светога храма (ако је
манастир: свете обитељи ове), и за све до сада преминуле Православне оце и
браћу нашу који овде почивају, и за Православне свуда.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за оне који плодове доносе и добро творе у светом и
свечасном храму овом, за оне који се труде, који певају, и за присутни народ, који
очекује од Тебе велику и богату милост.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Свештеник говори Молитву усрданог молења: "Господе, Боже наш, прими ово усрдано молење..."

Свештеник: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и
Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Ђакон: Оглашени, помолите се Господу.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Верни, помолимо се за оглашене.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их Господ помилује.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их научи речи истине.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да им открије Јеванђеље правде.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их присаједини својој светој, саборној и апостолској Цркви.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Спаси, помилуј, заштити и сачувај их, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Оглашени, главе своје Господу приклоните.

Народ: Теби, Господе. **(дуга)**

Свештеник чита молитву за оглашене, пред распостирање антиминса: "Боже, Боже наш, Творче..."

Свештеник: Да и они с нама славе пречасно и величанствено име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Литургија верних

Ђакон: Ви који сте оглашени, изађите; оглашени, изађите; ви који сте оглашени, изађите; нико од оглашених (да не остане); а ви који сте верни, опет и опет у миру, Господу се помолимо..

Народ: Господе, помилуј **(дуга)**

Ђакон: Защити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Премудрост!

Свештеник говори прву молитву верних: "Боже Велики и Прослављени..."

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј. **(дуга)**

Ђакон: За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За мир свега света, за непоколебљивост светих Божијих Цркава, и сједињење свих, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божијим улазе у њега, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Защити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Премудрост!

Свештеник говори молитву верних другу: "Владико Свети, Преблаги, молимо Тебе..."

Свештеник: По дару Христа твога, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Народ:

Ниње сили небеснија с нама
невидимо служат; се бо
входит цар слави, се жертва
тајнаја совершена
дориноситса.

Вјероју и љубовију
приступим, да причасници
жизни вјечнија будем.
Алилуја, алилуја, алилуја.

Сада Небеске Силе с нама
невидљиво служе: јер ево
улази Цар славе; ево већ
принесена тајанствена
Жртва долази, свечано
праћена.

Са вером и љубављу
приступимо, да причасници
вечнога живота постанемо.
Алилуја, Алилуја, Алилуја.

За то време ђакон улази у олтар и кади свету Трпезу, свето Предложење, свештеника, свете двери, иконе и народ, говорећи притом 50. псалам.

Затим свештеник и ђакон стану пред свети Престо и говоре тихо: "Сада Небеске Силе..."(трипут), клањајући се, па целивају крст и свети Престо и одлазе Прећеосвећеним Даровима на светом Предложењу. Свештеник се клања три пута, говорећи тихо: "Боже, очисти ме грешнога...", кади свете Дарове, узима воздух и стави га на плећа ђакону (ако не служи ђакон - себи на плећа), узме у десну руку свети дискос и стави га себи на главу у леву руку узме свети путир, и кад народ запева: "Ево већ принесена тајанствена Жртва..." излазе на северне двери, и тако чине Вход.

Ђакон иде напред и кади свештеника, а он, ништа не говорећи, тихо и са страхом Божијим иде за њим; и улазе у свети олтар.

За то време сав народ у храму клечи. Кад уђу у олтар, народ устаје и пева: "Са вером и љубављу приступимо..."

Свештеник ставља свети дискос на свети Престо према својој левој, а свети путир према својој десној руци, скида покриваче, узима воздух, кади га и покрива њиме свете Дарове, ништа не говорећи.

Онда свештеник и ђакон метанишу три пута пред светим Престолом, говорећи молитву светог Јефрема Сирина:

**"Господе и Владару живота мoga, дух лењости,
мрзовоље, властољубља и празнословља не дај mi.**

**Дух целомудрености, смиrenoумља, трпљења и
љубави, даруј мени, слузи твоме.**

**О, Господе Царе, даруј mi да сагледам своје грехове,
и да не осуђујем брата свога, јер си благословен у векове
векова. Амин."** Истовремено метанишу и сви присутни у храму.

Ђакон: Допунимо молитву своју Господу.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За предложене и Прећеосвећене часне Дарове, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да човекољубиви Бог наш, примивши их у свој свети и наднебески и умни Жртвеник, као мириш миомира духовнога, ниспошље нам за то божанску благодат, и дар Светога Духа, помолимо се.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј. (дуго)

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Сво вече савршено, свето, мирно и безгрешно, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Анђела мира, верног вођу, чувара душа и тела наших, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Опроштај и отпуштење грехова и сагрешења наших, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Добро и корисно душама нашим. и мир свету, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Остало време живота свога у миру и покајању да проведемо, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Крај живота нашега да буде хришћански, без бола, непостидан, миран, и да добар одговор дамо на Страшном Христовом суду, молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Измоливши јединство вере и заједницу Светога Духа, сами себе и једни друге, и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник, након полагања светих Дарова на свети Престо, моли се тихо: "Боже неизрецивих и невидљивих тајни..."

Свештеник: И удостој нас, Владико, да смело и неосуђено смемо призивати Тебе небескога Бога Оца и говорити.

Народ: Оче наш који си на небесима, да се свети име твоје, да дође царство твоје, да буде воља твоја и на земљи као на небу; хлеб наш насушни дај нам данас; и опрости нам дугове наше као што и ми оправштамо дужницима својим; и не уведи нас у искушење, но избави нас од злога.

Свештеник: Јер је твоје царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: АМИН.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Ђакон: Главе своје Господу приклонимо.

Народ: Теби, Господе. (дуго)

Свештеник приклони главу и моли се тихо: "Боже, једини добри и милосрдни..."

Свештеник: Благодаћу и милосрђем и човекољубљем Јединороднога Сина твога, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: АМИН. (дуго)

Свештеник се моли тихо: "Чуј, Господе Исусе Христе Боже наш..." Онда се свештеник и ђакон клањају трипут, говорећи: "Боже, очисти..."

Ђакон: Пазимо!

Тада свештеник с великим страхом Божијим и побожношћу пружи руку испод воздуха, којим су покривени свети Дарови, дотакне се руком животворног Хлеба, не подижући га, и говори гласно: "Прећеосвећене Светиње светима".

За то време сав народ у храму клечи и уставши пева: "Један је свет, један Господ Исус Христос, у славу Бога Оца. Амин."

И одмах се пева Причастен: "Окусите и видите, јер је благ Господ.

Радујтесја, праведнији, о Господје,
правим подобајет похвала. (Пс. 32:1)

Алилуја, Алилуја, Алилуја."

За то време свештеник скида воздух са светог дискоса и птира, као и звездицу, а ђакон ушавши у олтар, говори тихо: "Разломи..."

Свештеник разлама свети Агнец на четири дела и говори: "Ломи се..."

Онда узме део ИС, начини њиме крсни знак над светим путиром и ставља га у њега, ништа не говорећи.

Ђакон налије крстолико топлоту у свети путир, ништа не говорећи.

И причешћује се светим Тајнама са страхом и побожношћу, претходно се помоливши молитвом пред причест: "Верујем Господе и исповедам..."

Свештеник предајући ђакону свети Хлеб, говори тихо: "Теби ђакону (име)..." Узимајући и сам свето Причешће, говори: "Часно и пресвето и пречисто..."

Ако свештеник служи сам, без ђакона, он сада не пије из светог птира.

Ако пак служи са ђаконом, свештеник сада узме свети путир и пије из њега, ништа не говорећи. Ђакон пије из светог птира после заамвоне молитве, употребљавајући свете Дарове. И припремају свете Дарове за причешће верних, стављајући преостале честице у свети путир.

Онда ђакон, примивши свети путир из руку јереја, показују га са двери народу говорећи: "Са страхом Божјим, и вером приступите."

Народ:

Благословљу Господа на всјакоје времја, хвала јего во устјех мојих.	Благосиљаћу Господа у свако време; прослављање Њега је у устима мојим.
---	--

Тада приступају верни и примају божанске Тајне. После светог Причешћа, свештеник благосиља народ.

Свештеник: Спаси, Боже, народ твој и благослови наслеђе твоје.

Народ:

Хлеб небесниј и чашу жизни
вкусите и видите, јако благ
Господ. Алилуја, алилуја,
алилуја.

Хлеб небесни и чашу
живота окусите и видите,
јер је благ Господ. Алилуја,
Алилуја, Алилуја.

Свештеник кади свете Дарове, даје ђакону свети дискос, сам узима свети путир, и говори тихо:
"Благословен..."

Свештеник: Свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Да испољатсја уста наша
хваљенија твојего, Господи,
јако да појем славу твоју,
јако сподобил јеси нас
причаститисја свјатим
Твојим божественим,
бесмртним и
животворјашчим Тајнам;
собљуди нас во Твојеј
Свјатињи, вес ден
поучатисја правдје Твојеј.
Алилуја, алилуја, алилуја.

Нека се испуне уста наша
хвале твоје, Господе, да
певамо славу твоју, јер си
нас удостојио да се
причестимо светим твојим,
божанским, бесмртним и
животворним Тајнама;
сачувај нас у твојој светињи,
да се сав дан поучавамо
правди твојој. Алилуја,
Алилуја, Алилуја.

Ђакон оставља свети дискос на Предложење, а свештеник свети путир, онда ђакон стаје на своје место.

Ђакон: Примивши божанске, свете, пречисте, бесмртне, небесне и животворне, страшне Христове Тајне, стојећи смерно, достојно заблагодаримо Господу.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Измоливши сав дан савршен, свет, миран и безгрешан, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Тебје, Господи (дуго)

Свештеник говори тихо молитву благодарности после Причешћа: "Благодаримо Теби..." Онда осењује Јеванђељем антиминс.

Свештеник: Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: АМИН.

Свештеник: У миру изиђимо.

Народ: У име Господње.

Ђакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

[Свештеник стаје иза амвона и говори заамвону молитву.](#)

Свештеник: Господе Сведржитељу, Ти си сву твар премудрошћу створио, и неисказаним твојим промислом и великом добротом увео нас у пречасне дане ове - на очишћење душа и тела, на уздржање од страсти, на наду вакрсења; Ти си у четрдесети дан уручио богонаписане таблице угоднику твоме Мојсију, даруј и нама, благи Господе, да се добрим подвигом подвизавамо, да ток Поста завршимо, веру неокрњену сачувамо, главе невидљивих змија сатремо, да се победитељи греха јавимо, и да неосуђено достигнемо поклонити се и светом Вакрсењу. Јер је благословено и прослављено дивно и величанствено име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Буди имја Господње благословено от ниње и до вјека.(triput)

Појац: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

[Псалам 33.](#)

Благосиљаћу Господа у свако време, хвала је Његова свагда у устима мојим. Господом ће се хвалити душа моја; нека чују кротки и обрадују се. Величајте Господа са мном, и узвисујмо Име Његово заједно. Тражих Господа, и услыша ме, и од свих невоља мојих избави ме. Приступите Њему и просветлите се, и лица се ваша неће постидети. Овај сиромах завапи, и Господ га услыша, и од свих невоља његових спасе га. Поставиће се оружен Анђео Господњи око оних који Га се боје, и избавиће их. Окусите и видите да је добар Господ. Благо човеку који се нада у Њега. Бојте се Господа, сви свети Његови, јер не трпе оскудицу они који Га се боје. Богати осиромашише и огладнеше, а они који траже Господа неће се лишити ниједнога добра. Ходите, чеда, послушајте мене; страху Господњем научићу вас. Ко је човек који жели живота, који воли да види дане добре? Уздржи језик твој од зала, и уста твоја да не говоре лажи. Уклони се од зала, и чини

добро; тражи мира и иди за њим. Очи су Господње на праведнима, и уши Његове на молитву њихову. Лице пак Господње је против чинитеља зала, да истреби са земље спомен њихов. Завапише праведници, и Господ их услиша, и од свих невоља њихових избави их. Близу је Господ скрушеног срцем, а смирене духом спасиће. Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ. Чува Господ све кости њихове, ниједна од њих неће се сатрти. Смрт је грешника страшна, и који мрзе праведника огрешиће се. Избавиће Господ душу слугу Својих, и неће се преварити нико ко се узда у Њега.

Свештеник: Благослов Господњи нека дође на вас, Његовом благодаћу и човекољубљем, свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Слава Теби, Христе Боже, надо наша, слава Теби.

Народ: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Господе помилуј. (*triput*)

Оче благослови.

Свештеник: Христос истинити Бог наш, ради молитава Пречисте своје Матере, светих славних и свехвалних Апостола, (*свети храма, свети дана*), светог оца нашег Григорија Двојеслова, светих српских просветитеља и учитеља Симеона Мироточивог, светитеља Саве, Арсенија, Максима, светог Петра Цетињског, Лазара Косовског и Николаја Охридског и Жичког, светих и праведних богоотаца Јоакима и Ане, и свих Светих, да нас помилује и спасе, као благ и човекољубив.

Народ: Амин.

Спаси Христе Боже и помилуј преосвјашчењејшаго архијереја нашего (*име*), христољубивоје воинство, ктитори и приложници свјатаго храма сего (свјатија обитељи сеја) и всја православнија христијани, и сохрани их на многаја љета.

Свештеник: Молитвама светих отаца наших, Господе Исусе Христе, Боже наш, помилуј нас.

Народ: Амин.

СВЕТИ МОМИШИЋКИ НОВОМУЧЕНИЦИ: ДВОЈИЦА СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА УЧИТЕЉА,

И ЧЕТРДЕСЕТОРИЦЕ ЂАКА – У ИМЕ ХРИСТОВО ПОСТРАДАВШИХ.

Светих 42 мученика Момишићка: Двојица свештеника учитеља и њихових четрдесет ђака (дјеце парохијана, међу којима већина из тамошњег братства Поповића) живи су спаљени 1688. године у цркви Св. Георгија у данашњем подгоричком насељу Момишићи, од војске скадарског Сулејман-паше, у знак одмазде због више пораза, које је претрпила османлијска војска тих мјесеци од брдских племена, нарочито од Куча. Њихове мошти су сакупљене и похрањене под Свети Престо цркве Св. Георгија под Горицом. Кроз читаво вријеме турског ропства, мошти су почивале у овом храму, све до 1936. године, када су са великим чашћу и народном Литијом пренијете у обновљени храм Св. Георгија у Момишићима и положене под Свети Престо.

1995. године њихове мошти су пренијете у гробницу са десне стране олтара унутар храма. Мошти су вјерноме народу изнијете на цјеливање на празник Светих четрдесеторице мученика Севастијских (Младенци) 2006. године, након што их је Митрополит Амфилохије са свештеницима умио вином и помазао ружиним уљем по древном православном обичају. Од тада се налазе у свештеном ћивоту, лијево од иконостаса у момишићком храму Св. Георгија, који је од тада посвећен и њиховом светом спомену. У знак сјећања на посљедње свечано обретење њихових моштију већ неколико година се, помјесно у Митрополији црногорско-приморској, прославља њихов литургијски спомен на празник Севастијских мученика.

По свештеном обичају, при освећењу многих новосаграђених и обновљених храмова њихове Свете Мошти су, благословом Митрополита Амфилохија уграђиване у Свети Престо. Дјелићи њихових моштију су стизали чак и до Аустралије и Новог Зеланда и до нових

мисионарских храмова Митрополије новозеландске
Васељенске Патријаршије на далеком Фицију.